

OFFENTLIG UPPHANDLING

Byggnads krav för schyssta villkor

Kraven i korthet

BYGGNADS KRAVLISTA

Kollektivavtal med svenskt fackförbund

- ▶ Självklart ska alla företag med anställd personal på arbetsplatsen ha kollektivavtal. Avtalet ska vara tecknat med det svenska fackförbund som ansvarar för avtalsområdet.

Begränsningar av underentreprenörer

- ▶ Det får som huvudregel endast förekomma två led av underentreprenörer.
- ▶ Arbetet ska i första hand genomföras av huvudentreprenörens egenanställda personal. Det ska därför vara en nackdel i upphandlingen om man lägger ut jobb på underentreprenörer.
- ▶ Huvudentreprenören ska föranmäla alla underleverantörer till beställaren innan de får komma in på arbetsplatsen.
- ▶ Alla underleverantörer måste godkännas av beställaren.

Yrkesutbildad personal med språkkunskap

- ▶ Minst 80 procent av de arbetade timmarna ska utföras av yrkesutbildad personal, för yrkesgrupper som omfattas av Byggnads olika kollektivavtal.
- ▶ Upp till 20 procent av de timmar som utförs av yrkesutbildad personal kan utföras av lärlingar eller gymnasieelever som genomför arbetsplatsförlagt lärande.
- ▶ Leverantören ansvarar för att alla som arbetar på arbetsplatsen kan kommunicera med varandra. Bristande språkkunskaper får inte vara en säkerhetsrisk.

Lärlingar och arbetsplatsförlagt lärande

- ▶ Minst 10 procent av de arbetade timmarna ska utföras av registrerade lärlingar eller gymnasieelever som genomför arbetsplatsförlagt lärande [APL].
- ▶ Entreprenören ska kunna visa lärlingskontrakt, registrering och läroplan.

Arbetsmiljö och säkerhet

- ▶ Huvudentreprenören ska ha ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete, anpassat efter projektets komplexitet och storlek.
- ▶ Bas-U ska ha tillräckligt med tid, resurser och kompetent personal för arbetsmiljöuppgifterna i byggprojektet.
- ▶ Uppställda arbetsmiljökrav ska gälla alla företag på arbetsplatsen. Innan en underentreprenör anlitas ska de visa dokumentation på att de har ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

ID06-kort och personalliggare

- ▶ Alla entreprenörer ska vara anslutna till ID06, eller motsvarande.
- ▶ Alla som arbetar på arbetsplatsen ska bära sitt ID06-kort synligt.
- ▶ Entreprenören övertar beställarens skyldigheter om elektronisk personalliggare, när det är tillåtet enligt skatteförfarandelagen.

Uppföljning och kontroll

- ▶ Beställaren ska kunna kontrollera att entreprenören följer de arbetsrättsliga kraven.
- ▶ Beställaren ska ha rätt att inspektera och utföra revision hos entreprenören.
- ▶ Uppföljningskraven gäller även underentreprenörer.
- ▶ Uppföljningskraven ska kopplas till sanktioner [exempelvis viten, uppsägning och hävning].

HÅLLBAR UTVECKLING - med offentlig upphandling

Offentlig upphandling är en viktig motor för sysselsättning och tillväxt. Samtidigt ska den se till att våra gemensamma skattepengar används så effektivt som möjligt.

Bristen på kravställning gör dock att det idag finns stor risk att offentliga uppdrag går till kriminella företag och organiserad brottslighet. Byggnads presenterar här sju konkreta förslag på hur vi kan undvika detta och skapa en mer hållbar samhällsutveckling.

År 2022 gjordes offentliga upphandlingar för totalt 270 miljarder kronor i Sverige. Mer än en femtedel, cirka 70 miljarder kronor, gick till bygg- och anläggningsarbete. Det är gigantiska summor, som har stor påverkan på vårt samhälle.

Idag plågas bygg- och anläggningsbranschen av oseriösa aktörer som tar marknadsandelar genom dåliga anställningsvillkor och osäker arbetsmiljö. Många av dessa företag återfinns på arbetsplatser som finansieras av offentliga medel. En tydlig orsak är att endast lägsta pris styr tilldelningen av de offentliga kontrakten.

Detta trots att EU:s direktiv sedan tio år ger större möjlighet att ställa sociala och arbetsrättsliga krav.

Utifrån EU:s direktiv har Byggnads sammanställt sju krav. Genom att följa dem kan politiker och upphandlande myndigheter säkerställa att den offentliga ekonomin bidrar till sund konkurrens och goda anställningsvillkor, i stället för att göda den kriminella ekonomin.

Ta gärna kontakt med oss i Byggnads, så berättar vi mer!